

**СЛЕНГ ТА ЖАРГОН: ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ**

*Анотация. Проаналізовано поняття "сленг" / "жаргон", розглянуто спільні та відмінні риси визначень "сленг" та "жаргон".*

*Аннотация. Проанализированы понятия "сленг" / "жаргон", рассмотрено общее и отличительное определенное "сленг" и "жаргон".*

*Annotation. The concepts of "slang" / "jargon" have been analysed, similarities and differences in definitions "slang" and "jargon" have been considered.*

*Ключові слова: сленг, жаргон.*

Нація, як і будь-яка інша спільнота людей, не може ні сформуватися, ні існувати без спілкування її членів, без збереження ними історичної пам'яті, надбавь духовності, самоусвідомлення, без ідентифікації – відкриття власної належності до цієї спільноти. Універсальним засобом здійснення всього цього є мова. Тож можна сказати, що мова – це генетичний код нації, який об'єднує, консолідує минуле з сучасним, програмує майбутнє й забезпечує буття нації у вічності. Однак постає мовна проблема – "сленг", що на сучасному етапі розвитку лінгвістики становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження.

Метою статті є поглиблене дослідження поняття "сленг" / "жаргон".

Різні аспекти сленгу вивчалися такими вітчизняними та зарубіжними дослідниками, як: Бацевич Ф. С., Крупнов В. Н., Судзиловський Г. А., Ставицька Л. О., Розіна Р. І., Соловйова Т. А., Гальперін І. Р., Дж. Гріног, Захарченко Т. Є., Г. Кіттрідж, Г. Менкен, Е. Патрід, Хомякова В. А. та інші.

Проаналізуємо, що вчені вкладають у поняття "сленг". Термін "сленг" з'явився у вітчизняній лінгвістиці порівняно недавно. Українські лінгвістичні словники почали фіксувати цей термін лише останнім часом. Проникнення цього слова до нашої мови було пов'язане з вивченням англійських культур. Спочатку сленгом називалася тільки іншомовна реальність, але надалі сфера вживання була розширена. Проте якщо при обговоренні дефініції "сленгу" ще не існує єдиної думки, що це таке, то термін "жаргон" має достатньо чітке тлумачення. Жаргон трактується як різновид мови, соціальний діалект, який відрізняється від загальнонаціональної мови особливим лексичним складом, фразеологією. Істотною особливістю жаргону є те, що він використовується певними соціальними, професійними або іншими групами, об'єднаними загальними інтересами [1].

Так, Захарченко Т. Є. зазначає, що під терміном "сленг" часто розуміють те саме, що й під терміном "жаргон", та виділяє причини, за якими терміни "сленг" і "жаргон" вживаються як синоніми. Одна із причин – це стале використання різних термінів у національних лінгвістичних школах для позначення одного й того самого явища. Термін "сленг" більш характерний для англійських дослідників. В українській лексикографічній та дослідницькій традиції серед цих двох термінів переважає "жаргон". У французькій лінгвістичній школі фігурує термін "арго", особливістю якого є наявність функції прихованості – прагнення носіїв арго відокремитися від суспільства, у тому числі і за допомогою мови. Так, термін "сленг" вживають для номінації сучасного молодіжного жаргону, комп'ютерного жаргону. Терміни "сленг" і "жаргон" функціонують як синоніми у значенні "мова, властива окремій групі людей" [2].

Як зазначає Ставицька Л. О., "сленг" – це різновид розмовної мови, яка оцінюється суспільством як підкреслено неофіційна ("побутова", "фамільярна", "довірлива") [3].

Дослідники не раз робили спроби розмежування вказаних термінів. Вчені Дж. Гріног та Г. Кіттрідж визначають сленг як існуючі в розмовній сфері досить неміцні, нестійкі, ніяк не кодифіковані, а часто й зовсім невпорядковані й випадкові сукупності лексем, що відображають суспільну свідомість людей, які належать до певного соціального або професійного середовища. Сленг розглядається як свідоме, навмисне вживання елементів загальнолітературного словника в розмовному мовленні в чисто стилістичних цілях: для створення ефекту новизни, незвичайності, відмінності від визнаних зразків, для передачі певного настрою мовця, для додання висловлюванню конкретності, жвавості, виразності, точності, стислості, образності, а також щоб уникнути штампів, кліше, що досягається, як вважають ці дослідники, використанням таких стилістичних засобів, як метафора, метонімія [1]. Досить цікавим є те, що термін "сленг" увійшов до вжитку в англійській лексикографії ще в кінці XVIII – на початку XIX ст., але тоді під цим терміном розуміли фонетичні, лексичні, морфологічні та синтаксичні розбіжності з установленними мовними нормами.

Крім вищезазначених визначень, можна звернути увагу на те, що сленгом називають суто розмовні слова і вирази з грубуватим або жартівливим емоційним забарвленням, не апробовані в літературній мові; розмовні неологізми, що легко переходять у прощарок загальноживаної літературної розмовної лексики [3].

Таким чином, існує багато думок щодо тотожності й відмінності понять "сленгу" та "жаргону". Проте більшість дослідників цієї проблеми стверджують, що ці два поняття мають більше спільних рис, ніж відмінностей. Тому через свою надзвичайну гнучкість і рухливість сленг постійно змінюється, з'являються нові слова, а вже існуюча лексика може набувати нового значення.

**Література:** 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : Видавничий центр "Академія", 2004. – 344 с. 2. Береговская Н. В. Молодежный сленг: формирование и функционирование / Береговская Н. В. // Вопросы языкознания. – М. : Наука, 2002. – № 3. – С. 32–41. 3. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг : Соціальна диференціація української мови / Л. О. Ставицька. – К. : Критика, 2005. – 464 с. 4. Виноградов В. С. Общие лексические вопросы / Виноградов В. С. – М., 2004. – 102 с. 5. Лапова Е. В. О молодежном жаргоне / Лапова Е. В. // Русский язык. – Мн. : МГПИИЯ им. М. Тарашкевича, 2003. – № 10. – С. 54–59.